

Облікова картка дисертації (ОКД)

Шифр спецради: ДФ 35.051.104

Відкрита

Вид дисертації: 08

Державний обліковий номер: 0823U100490

Дата реєстрації: 14-07-2023

1. Відомості про здобувача

ПІБ (укр.): Дудок Анна Романівна

ПІБ (англ.): Dudok Anna Romanivna

Шифр спеціальності, за якою відбувся захист: 035

Дата захисту: 11-07-2023

На здобуття наукового ступеня: Доктор філософії (д.філ)

Спеціальність за освітою: Середня освіта (Англійська мова та література)

2. Відомості про установу, організацію, у вченій раді якої відбувся захист

Назва організації: Львівський національний університет імені Івана Франка

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 02070987

Адреса: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Телефон: 380322616048

E-mail: zag_kan@lnu.edu.ua

WWW: <http://www.lnu.edu.ua>

3. Відомості про організацію, де виконувалася (готувалася) дисертація

Назва організації: Львівський національний університет імені Івана Франка

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 02070987

Адреса: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Телефон: 380322616048

E-mail: zag_kan@lnu.edu.ua

WWW: <http://www.lnu.edu.ua>

4. Відомості про організацію, де працює здобувач

Назва організації: Львівський національний університет імені Івана Франка

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 02070987

Адреса: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Телефон: 380322616048

E-mail: zag_kan@lnu.edu.ua

WWW: <http://www.lnu.edu.ua>

5. Наукові керівники та консультанти

Наукові керівники

Гриня Наталія Олександрівна (к. філол. н., доц., 10.02.04)

6. Офіційні опоненти та рецензенти

Офіційні опоненти

Макарук Лариса Леонідівна (д. філол. н., професор, 10.02.04)

Пожарицька Олена Олександрівна (к. філол. н., доц., 10.02.04)

Рецензенти

Лосева Ірина Вікторівна (к. філол. н., 10.02.04)

Ділай Ірина Петрівна (к. філол. н., доц., 10.02.04)

7. Підсумки дослідження та кількісні показники

Підсумки дослідження: 22 - Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Кількість сторінок: 212

Кількість додатків: 4

Ілюстрації:

Таблиці: 8

Схеми: 1

Використані першоджерела: 372

Кількість публікацій: 21

Кількість патентів:

Впровадження результатів роботи:

Мова документа: Українська

Зв'язок з науковими темами: 0121U110557

8. Індекс УДК тематичних рубрик НТІ

Індекс УДК: 81'1, 811.111: 81'373.611

Тематичні рубрики: 16.21

9. Тема та реферат дисертації

Тема (укр.)

Префіксальні дієслова сучасної англійської мови: структурно-семантичні та прагматичні аспекти

Тема (англ.)

Prefixed verbs of the modern English language: structural-semantic and pragmatic aspects

Реферат (укр.)

Дисертацію присвячено системному дослідженню продуктивних префіксальних словотвірних одиниць у площині їхніх структурно-семантичних і прагматичних аспектів, описано методологічну основу префіксальних дієслів, відібраних з гуманітарно-природничих англомовних текстів сучасної англійської мови. У науковій праці увагу зосереджено на аналізі структурних, семантичних, прагматичних та функціональних аспектів англійських префіксальних дієслів з германськими та романськими дієслівними префіксами, визначено напрями їх смислотвірного внутрішнього потенціалу, у семантико-структурній та функціонально-прагматичній реалізації. Визначено імпліцитне наповнення англійських префіксальних дієслів у напрямі від статички до динаміки, виявлено семантичні механізми смислотвірних процесів, які виконують функції термінотвірних моделей, що допомагають розкрити глибинні механізми семантики творення префіксальних дієслів у сучасних англомовних текстах. Окреслене наукове дослідження визначається загальною спрямованістю сучасних лінгвістичних праць з лексикології, семасіології, когнітології на виявлення мовних і позамовних чинників розвитку й функціонування словникового складу мови, фахової англійської, зокрема. Застосування базових семантичних категорій значення та смисли уможливило розуміння суті префіксального дієслова, враховуючи його спеціалізоване значення у процесі виявлення стабільного інваріантного значення префіксального дієслова у парадигматиці мови (статичці) та різних його семантичних змінних смислів у синтагматиці мовлення (динаміці). Дослідження словотвірного, термінотвірного потенціалу префіксального фахового дієслова з погляду сучасних лінгвістичних парадигм ще не було предметом спеціального аналізу, зокрема у з'ясуванні специфіки та тенденції англійського префіксального термінотворення, яка за своєю семантичною зміною форми та змісту значення префіксів призводять до збагачення термінологічного фонду мови. Наукова новизна дослідження визначена загальною спрямованістю сучасних термінознавчих досліджень на вивчення структурно-семантичної та лінгвопрагматичної організації префіксальних дієслів сучасної фахової англійської мови, а отже, полягає у системному підході до дослідження префіксального дієслова, що репрезентують терміносистему англомовних текстів гуманітарних і природничих наук. У науковій розвідці вперше зроблено спробу дослідити префіксальне дієслово статично-динамічно, простежити як і конкретні та найзагальніші тенденції притаманні префіксальному дієслову як спеціальному термінологічному поняттю. Висловлено припущення, що значна кількість продуктивних префіксів запозичених і автохтонних, які використовуються для утворення нових англомовних термінів, спричинена значним розвитком галузевої термінології сучасної англійської мови, прагненням позначити та описати нові явища і процеси, які відбуваються у межах сучасної англомовної фахової мови. Практична цінність дисертаційних результатів полягає у можливості використовувати її основні положення й ілюстративний матеріал у навчальному процесі, зокрема: у курсах, лекцій з лексикології, спецкурсу словотвору сучасної англійської мови, галузевому термінотворенні, укладенні тлумачних словників із спеціальних галузей тощо. Укладені реєстри префіксів, у перспективі, вбачаємо як подальше доповнення комплексного вивчення префіксальних термінів сфери спеціальних наук. Перспективним вбачається установлення концептуальних структур, які визначають специфіку словотвірних процесів в англомовних термінологічних системах та порівняння ресурсів і засобів термінотворення в інших германських мовах. Вбачаємо, що, використана, у науковій праці, методика дослідження допоможе всебічно охопити лінгвокультурологічні та лінгвопрагматичні аспекти інших фахових мов у різних національних варіантах сучасної англійської мови. Висновки, отримані у науковій праці, відкривають перспективи подальшого дослідження префіксальних дієслів у різних галузевих англомовних термінологічних системах, експлікації ресурсів і засобів у процесі смислотворення та термінотворення на концептуальному, когнітивному та функціональному рівнях. Виконане дослідження дає підстави зробити висновок про те, що розвиток інноваційної семантики префіксальних дієслів–термінів еволюціонує за традиційними загальномовними законами англійської мови. Процес виокремлення стабільного семантичного інваріанта префіксального дієслова уможливорює експланаторність численних і неординарних його смислів не лише у тлумачних англійських словниках, а й у спеціальних англійських текстах галузевих сфер.

Реферат (англ.)

The dissertation is devoted to the systematic study of productive prefix word-forming units in the plane of their structural-semantic and pragmatic aspects, the methodological basis of prefix verbs selected from humanities and natural English texts of the modern English language is described. In the scientific work, attention is focused on the analysis of structural, semantic, pragmatic and functional aspects of English prefix verbs with Germanic and Romance verb prefixes. The directions of their meaning-making internal potential, in semantic-structural and functional-pragmatic implementation, are determined. The implicit content of English prefix verbs in the direction from statics to dynamics is determined, the semantic mechanisms of

meaning-making processes are revealed, which perform the functions of term-making models and help to reveal the deep mechanisms of the semantics in creating the prefix verbs in modern English-language texts. The outlined scientific research is determined by the general direction of modern linguistic works in lexicology, semasiology, and cognitology to identify linguistic and non-linguistic factors in the development and functioning the vocabulary of the language, professional English, in particular. The application of the basic semantic categories of meaning and senses made it possible to understand the essence of the prefix verb, taking into account its specialized meaning in the process of identifying the stable invariant meaning of the prefix verb in language paradigmatics (statics) and its various semantic variable senses in speech syntagmatics (dynamics). The study of the word-forming, term-forming potential of a prefixed professional verb from the point of view in modern linguistic paradigms has not yet been the subject of a special analysis, in particular, in clarifying the specifics and trends of English prefix term formation, which, due to its semantic change in the form and meaning of prefixes, lead to the enrichment of the terminological fund of the language. The scientific novelty of the study is determined by the general focus of modern terminological research on the study of the structural-semantic and linguopragmatic organization of prefixed verbs in modern professional English, and therefore, consists in a systematic approach to the study of prefixed verbs that represent the terminological system of English-language texts in the humanities and natural sciences. For the first time in scientific research, an attempt has been made to investigate the prefix verb statically and dynamically, to trace both the specific and the most general trends inherent in the prefix verb as a special terminological concept. It is suggested that a significant number of productive borrowed and autochthonous prefixes, which are used for the formation of new English-language terms, is caused by the significant development of the branch terminology in the modern English language, the desire to mark and describe new phenomena and processes that occur within the limits of the modern English-speaking professional language. The practical value of the dissertation results lies in the possibility of using its main provisions and illustrative material in the educational process, in particular: in courses, lectures on lexicology, a special course on the word formation of the modern English language, branch terminology, compilation of explanatory dictionaries in special fields, etc. In the future, we see the attached registers of prefixes as a further addition to the complex study of prefix terms in the field of special sciences. The establishment of conceptual structures that determine the specifics of word-formation processes in English-language terminological systems and the comparison of resources and means of term formation in other Germanic languages is considered promising. We see that, used in scientific work, the research method will help to comprehensively cover the linguistic-cultural and linguistic-pragmatic aspects of other professional languages in various national variants of the modern English language. The conclusions obtained in the scientific work open up prospects for further research of prefixed verbs in various sectoral English-language terminological systems, explication of resources and means in the process of sense-making and term-making at the conceptual, cognitive and functional levels. The conducted research gives grounds to conclude that the development of innovative semantics of prefixed verbs-terms has been evolved according to the traditional universal laws of the English language. The process of isolating a stable semantic invariant of a prefixed verb makes it possible to explain its numerous and extraordinary senses not only in explanatory English dictionaries, but also in special English texts of branch spheres.

Голова спеціалізованої вченої ради: Кочан Ірина Миколаївна (д. філол. н., професор, 10.02.01)

Головуючий на засіданні: Кочан Ірина Миколаївна (д. філол. н., професор, 10.02.01)

Підпис

М.П.

Відповідальний за подання документів: Жак О. В. (Тел.: 380636075982)

Підпис

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.